

Naši kraji in ljudje

Množica, kakor je Tržič še zlepa ni videl, se je zbrala k žalni svečanosti, posvečeni hvaležnemu spominu na Velikega kralja. Meščani in okoličani so popolnoma napolnili ves dolgi Glavni trg.

Z regentom Aleksandrom na tržaškem kolodvoru

Leta 1928. pridem iz Trsta v Jugoslavijo, prepričan, da bom dobil na italijanskem poslanstvu v Beogradu dovoljenje za vrnitev v Trst. To se pa ni zgodilo in tako sem ostal v Jugoslaviji, vse moje stvari (zlasti ka zelo obsežen arhiv, nanašajoč se na vse važnejše dogodke iz našega narodnega življenja na Primorskem vse tja do začetka leta 1910.) pa v Trstu. V več ko enem letu, preden se mi je posrečilo dobiti te moje stvari iz Trsta, se je največji del vsega izgubil. Kar je bilo pisane, so sežgali, celotne zbirke listov pa so prodali za »makulaturo«. Tako so se mi izgubile tudi zabeležke o izrednem dogodku, ki mi je pa v tako neizbrisnem spominu, da ga vidim pred seboj, ko da sem ga doživel včeraj, ne pa pred dolgimi 13 leti. Samo dneva se ne spominjam in mi je zato tem bolj žal, da so mi uničili z drugimi vred tudi zabeležke o tem dogodku.

Bilo je kmalu po onih groznih prvih volitvah v italijanski parlament leta 1921., pač proti koncu maja ali v začetku junija. Mislim, da mi ni treba ponavljati, kaka grozodejstva so v tistem volilnem času uganjale vsepovsod, od Triglava pa do Učke, nad našim narodom na Primorskem one zloglasne »akcijske skvadre« in »kazenske ekspedije«, kako so napajale našo inteligenco z ricinovim oljem, naše podeželsko prebivalstvo, kateremu so zažigali domove nad glavo, pa bili in ubijali s svojimi tolkači, samokresi, karabinkami in bombami. Zgoreli so tedaj že vsi naši narodni domovi na Primorskem in v Istri so izginile cele vasi v plamenih. Vse je bilo polne naših ljudi. Muke, ki so jim bili podvrženi naši, so bile časih tudi hujše od trpljenja prvih kristjanov. Volitve so se vršile 21. maja in so bili tedaj izvoljeni naši prvi narodni zastopniki v italijanski parlament: Josip Lavrenčič, dr. Karel Podgornik, dr. Ulix Stanger, Virgilij Šček in dr. Josip Wilfan. Socialisti so poslali v rimski parlament Josipa Tuntarja. Poleg kr. karabinjerjev je tedaj v družbi s fašistovskimi črnorajčniki skrbela za javni red in nered tudi še ona kratkotrajna Nit-tijeva »guardia regia«, nekako državno redarstvo.

Lepega dopoldne sem dobil obvestilo, da se bo zvečer peljal s simploskim ekspresom skozi Trst v najstrožjem inkognitu regent Aleksander, namenjen v Pariz. Moj sklep je bil hitro gotov. Vse gradivo imam zbrano. Treba ga je samo hitro urediti, da bo pregled lažji. Stvar je bila kmalu urejena in precejšen omot vseh naših primorskih listov, v katerih je bilo točno opisano vse, kar se je dogajalo nad našim narodom na Primorskem in pravkar minile volilnem času, je bil pripravljen, urejen po mesecih in dnevih. Vse pa zavito v izvod tržaškega italijanskega lista. Četrť ure pred prihodom simploskega ekspresa sem že bil na peronu postaje in z menoj moja znanca, dobra tržaška narodnjakinja. Pa sva se izprehajala po odhodnem peronu, kakor da sva prišla, da se posloviva od nekoga.

Vlak, ki so prihajali, so se tedaj ustavljali ob desnem peronu v smeri nazaj, ob postajnih uradih, a odhajali so z nasprotni strani, kjer je izhod iz postajnega poslopja na Miramarsko (kraljice Jelene) cesto. Simploski ekspres je tako pripeljal na desno stran, pa je moral nato poriniti svo garnituro precej daleč nazaj, da je za odhod potem pristal ob nasprotnem peronu.

Vlak je pripeljal v postajo. Peroni so bili prazni. Tu dva karabinjerja, tam dva »redarja«, tuintam pa kak železničar. Drugače pa niti žive duše. Sama stojiva na peronu in gledava, kdo bo izstopil. Tu naj povem po pravici, da nisem upal, da bi mogel videti regenta samega in da tudi nisem imel namena, da bi njemu samemu izročil pripravljeno gradivo, temveč sem se nameril, da bi to dal komu iz njegovega spremstva. Toda sreča mi je bila res izredna naklonjena.

Videl sem po napisih, da sta v vlaku dva beogradska voza. V enem teh voz je regent. Trda v katerem? Vprašam! Tako stopim sam — gospodična je ostala na peronu — preko tirov k vlaku in grem počasi mimo prvega beogradskega voza. Nikjer ničesar, kar bi kazalo, da je tu. Tedaj se odpro vrata in izstopi gospod, visok ko gora, prvi srbski tip.

— Oprostite, gospod, ali ne prihajate morda iz Beograda? — ga vprašam.

Niti me ne pogleda, zamrmra nekaj, kar mi je zvenelo nekako angleški, in nolihta proti vходу.

— Če si ti Anglež, sem jaz Malajec, — sem si dejal sam pri sebi in hotel stopiti k sprevedniku, ki je prihajal ob vlaku proti meni, da bi ga vprašal. Tedaj pa že ugledam na vratih regentovega spremljevalca v meščanski obleki, takoj za njim pa regenta v rjavi obleki s trdim slamnikom na glavi. Ko sta izstopila oba, pristopim, pozdravim in spet vprašam, govoreč srbski: — Oprostite, gospoda, ali ne prihajata morda iz Beograda?

Po prijazni njuni pritrditvi sem se predstavljal, ju prosil oprostjenja, da ju kot neznanec nadlegujem, ali ker sem prepričan, da se bratje v prestolnici gotovo tudi zanimajo za dogodke med našim narodom tostran meje, sem zbral precej gradiva o strašnih dogodkih zadnjih časov, misleč, da bi se gospodje, ki potujejo brez dvoma v Pariz in imajo pred seboj še dolgo pot, morda želeli bolje poučiti o teh dogodkih, čitajoč to zbrano gradivo.

— O, da, da! Mnogo sem slišal o teh stvareh, — je hitro odgovoril regent. — Prosim Vas, pripovedujte, kako je bilo.

Tako smo prešli čez tire na odohodni peron, kjer je čakala moja spremljevalka, katero sem tamkaj predstavil gospodoma iz Beograda. Pa smo se potem izprehajali po peronu: gor in dol in jaz sem pripovedoval. V tistem pa se je začel vlak pomikati izpod »halek« in regent nekako osuplo reče: — Glej, vlak že odhaja!

Ko sem pojasnil, da mora vlak menjati tir in da pristane za odhod ob peronu, po katerem se izprehajamo, je zadovoljno pokimal, pa smo spet stopili po peronu in sem nadaljeval svoje pripovedovanje. V tem je lokomotiva porinila vlak v postajo in v voz, v katerem se je vozil regent, je obstal prav pred nami. Čas je bil za vstop. Tedaj izročim omot regentovemu spremljevalcu, a regent:

— A kako naj Vam to plačam? — in je vtaknil prste v oba žepa telovnika.

Tu seveda ni kazalo več, da tudi še nadalje tako strogo varujem »inkognito« beogradskega potnika, pa sem stopil korak nazaj, se poklonil in dejal:

— Oprostite, prosim, — vem, kdo sta gospoda, ki imam visoko čast, da govorim z njima.

Tedaj se je regent veselo posmejal in mi stisnil roko.

— Da, ali Vaše ime?

Ponovil sem ime in priimek ter novinarski poklic, a regent je želel, da se to zabliži. Toda kje in s čim. Nisem imel pri sebi ne svinčnika ne peresa, imel ga tudi ni g. Danjanović, a imela je svinčnik v svoji torbici moja spremljevalka, pa sem tako napisal svoj naslov na izvod našega lista, ki sem mu bil tedaj urednik in je bil tudi med ostalim izročnim gradivom.

Nato smo se poslovili. Regent se mi je zahvalil z besedami:

— Najlepša Vam hvala za Vaša obvestila in gradivo, katero bomo medpotoma mogli dobro proučiti.

Prijazno mi je vnovič stisnil roko, se enako poslovil od moje spremljevalke ter stopil k vozu. Za njim se je poslovil z nama tudi njegov spremljevalec. Stopila sta v voz in obstala ob odprtih vratih. Lokomotiva je potegnila.

— Z Bogom! Z Bogom! Srečno pot!

— Z Bogom! Z Bogom!

Prijazno je nama v slovo mahal z roko regent, ko je vlak že vozil izpod »halek«.

Tako je bilo moje prvo srečanje, moj prvi pogovor s sedaj pokojnim našim Viteškim kraljem Urediteljem. Brez avdijske, ne ravno po nekakem naključju, vsekako pa v najstrožjem »inkognitu«. Govoril sem na tržaški postaji z dvema »gospodoma iz Beograda« in dasi vem, da so mnogostevne oči iz vseh kotov tržaške postaje kar najpozorneje spremljale tedaj vsak moj korak, ni vendar niti tedaj niti pozneje nihče niti mene niti tedanje moje spremljevalke niti uradno niti zasebno povpraševal, s kom sva se tistega večera izprehajala po peronu tržaške postaje, o čem smo se pogovarjali in kaj sem izročil potnikoma. r.

SIEMENS prodaja tudi na obroke

RADIO TELEFUNKEN

aparate iz prve roke v lastni prodajalni

Telefunken „MARSCHALL“

super-sprejemalec za vse valovne dolžine s

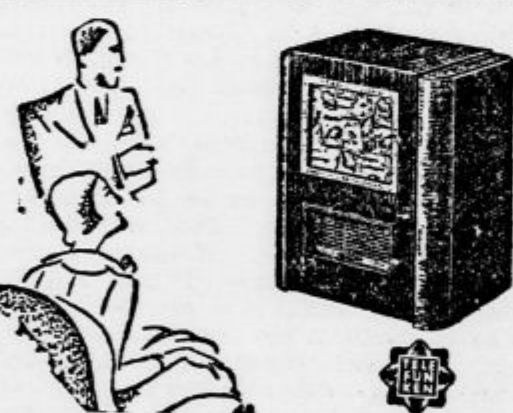
fading-kompensatorjem

Din 6.200.—

JUGOSLOVENSKO SIEMENS D. D.

LJUBLJANA, Tyrševa cesta 1a-II

Zastopnik za Maribor: Radio Starkel, Trg Svobode.

Karol Bervar – 70letnik

Danes je dopolnil 70. leto svojega marljivega, cerkveni glasbi posvečenega življenja, vodja celjske orglarske šole, skladatelj in mestni organist g. Karol Bervar v Celju. Svoj cilj, vzgojiti cerkvi poklicne in množne glasbenike, narodu pa kulturne delavce, je v največji meri dosegel.

Rodil se je 4. novembra 1864 v Motniku pri Kamniku. Dopržil je cerkveno glasbeno šolo v Ljubljani. Prva njegova namestitev je bila v Gornjem gradu. V Celju, da se v svoji stroki čim bolj izpopolni, je odšel na cerkveno glasbeni konservatorij v Regensburg na Bavarskem in ga obenem s pokojnim Ignacijem Hladnikom odlično absolviral. Pozneje je obiskoval razne glasbene tečaje na Dunaju in v Gradcu.

Leta 1895. je nastopil službo v Celju kot mestni organist. Tu se je pričelo njegovo delovanje na področju posvetne in cerkvene glasbe. Poučeval je petje na takratni slovenski nižji gimnaziji in bil pevovodja Celjskega pevskega društva. Leta 1899. je osnoval cerkveno glasbeno šolo, kateri po-

sveča še danes svojo pažnjo in skrb. Iz te njegove ustanove je izšlo doslej nad 800 glasbenikov, izmed katerih zastopajo mnogi odlična mesta kot skladatelji, pedagogi, zborovodje itd.

Kot zaveden narodnjak je iz cerkve hitro izrnil nemško petje, ki je do takrat prevladovalo. Zaradi tega je imel mnogo neprilik z avstrijskimi oblastmi in takratnimi narodnimi nasprotniki. Mnogo se je udeleževal kot skladatelj nabožne smeri. Gospod Bervar je soustanovitelj Podpornega društva organistov. Kot odbornik in dolgoletni predsednik je bil odločen borec za pravice in boljše življenjske pogoje svojih tovarišev.

V Gornjem gradu se je poročil z gospo Josipino iz ugledne rodbine Matkovič. Ta zakon je bil ugledno rodbino s 6 otroki, ki so vsi preskrbljeni na raznih mestih v državni in zasebni službi. Leta 1923. mu je vzorno ženo nenadoma vzela smrt.

V Celju si je v drugič izbral svojo družico gospo Anico iz Jagričeve rodbine v Kozjem. Kljub sedmim križem opravlja simpatični in splošno priljubljeni jubilat še vedno čil in zdrav, a tih in skromen svojo službo ter vzgaja podmladek svojega stanu. Zaslužnemu kulturnemu delavcu iskreno čestitamo k lepemu jubileju in mu želimo še mnogo let zdravja in uspešnega udejstvovanja!

Pri apnenju v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množice »Franz Josefove« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učenci na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polstransko ohromelih z »Franz Josefovo« vodo najboljši uspehi pri iztrebljanju črevesa. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pirnatov general Maister razstavljen

Ljubljana, 3. novembra

Za Vse svete in na vernih duš dan je že stara slovenska navada, da se izmed vseh pokojnih še posebej spominjamo

onih, ki so se to leto na veke poslovili od nas. V počastjenje te lepe navade so danes, na vernih duš dan, razstavili v izložbi tvrde Bonač v Selenburgovi ulici doprsen kip velikega slovenskega vojskovodje in

pesnika generala Rudolfa Maistra, ki je letošne dne 26. junija umrl na svojem letnem domu na Uncu. Kip je delo akademskega kiparja Nika Pirnata, ki je Maistra-Vojanova portretiral kmalu potem, ko je dovršil zagrebško umetniško akademijo. Pokojni general je z veseljem poziral mlademu umetniku, posebno še, ker je bil po svoji bolezni priklenjen na sobo in je živel samo med knjigami svoje bogate biblioteka. Z dovršenim delom je bil general iskreno zadovoljen.

Niko Pirnat je kip v mavcu poklonil mariborski mestni občini, ki je za ta dar naklonila kiparju denarno podporo, s katero je šel potem izpopolnjevati svoje študije v Pariz. Bista je doslej krasila slavnostno dvorano mariborskega mestnega magistrata. Po smrti pesnika-generala pa je mariborski mestni svet soglasno sklenil, da se naj kip preljuje v bron, tako da bo mestna občina hranila trajen spomenik na velikega osvoboditelja Maribora. Kipar Pirnat je dal bisto v delo naši prvi umetnik v livarni kovin, mojstru Francetu Mostarju na Galjevi, ki je oskrbel prvovrsten, izredno dober odlitek. Odlitek ni niti 1 cm debel, tako da tehta ogromna bronasta bista komaj 29 kg.

Pred Bonačev izložbo se ustavlja neprestano mnogo ljudi, ki občudujejo razstavljeno umetnino. Bista generala Maistra priča tako o tehnični dovršenosti livarja kakor o odličnih kvalitetah oblikovalca. Lik velikega slovenskega pesnika in vojskovodje je v tem bronu elementarno veren in živ in je samo zgovoren dokaz o veliki tvornosti kiparja.

KAJ JE

Florida

Nad 6 milijonov za bedne in gladne

Ljubljana, 3. novembra.

V zvezi z nabiralno akcijo pod geslom »Delavce za delavce«, ki se vrši v soboto in nedeljo, smo včeraj objavili podrobnejše poročilo o delovanju mestnega socialno-političnega urada oziroma socialno-političnega odseka. K prejšnjim podatkom naj še dostavimo, da izda mestna občina Ljubljana vsako leto približno nad 6 milijonov dinarjev iz svojega rednega proračuna in iz izrednih postavk za socialne namene. Samo za mladinsko in starostno skrbstvo izda mestna občina okrog 4 milijone na leto. Za prihodnje leto pa je socialno-politični odsek vse svoje postavke v proračunu še znatno povišal.

Lani je bilo v počitniških kolonijah mestne občine poleti blizu 400 otrok, ki so se duševno in telesno krepili na Gorenjskem in na morju. Ker je pa mestni socialno-politični urad iz izkušnje doagal, da pride takšno letovanje v lastni režiji izdatno ceneje kakor pa, če kolonija išče gostoljubja pod tujo streho, in ker bi bilo zatvorek mogoče v lastni režiji za isti izdatki poslati mnogo več otrok na počitnice kakor doslej, se je odločil, podvzeti vse

potrebne korake, da tudi na morju ustanovi svojo lastno stalno počitniško kolonijo. V ta namen je socialno-politični odsek stavil v svojem letošnjem proračunskem predlogu tudi predlog, naj mestna občina pri Sv. Jakobu-Siljevici v Hrvaškem Primorju zgradi svoj počitniški dom, za kar bi bila potrebna vsota 300.000 Din. S tem v zvezi je mestna občina že poslala k Sv. Jakobu svojega inženjerja, da na licu mesta prouči celotni položaj. Tamošnja občina je že obljubila, da bo za malenkostno odškodnino odstopila zemljišče prav ob morju. Tudi predstojatelj mestne občine dr. Purc se je za to zamisel toplo zavzel.

Kakor smo že zadnjič zabeležili, tudi mestna bolnišnica blagajna marljivo skrbi za socialni in zdravstveni napredek magistratnih uslužbencev in njihovih otrok. Prav letos bosta odprta dva nova počitniška doma pri Otočah in v Poljanski dolini. Če bo tudi vsa ostala javnost enako dobro razumela svojo socialno in človeško dolžnost, bo borba proti bedi v Ljubljani gotovo izvojevala svojo zmago, pa naj se pritepe še tako huda zima.

Brata je zabodel

Ptuj, 3. novembra

Brata Potočnik Franc in Ludvik s Ptujске gore sta se mudila te dni na sedmini pri posestnici Tereziji Avguštinovi na Ptujski gori, kamor je prišlo tudi več fantov iz Podloža. Med fanti je nastal prepir, kateremu sta se oba brata Potočnika izognila in odšla domov. Prišedši domov se je Franc Potočnik oborožil s kuhinjskim nožem hotel iti nad fante da z njimi obračuna Brat Ludvik mu je to zabranil in ga začel miriti. Pri tem pa je Franc Potočnik potegnil svoj žepni nož in ga zasadil bratu Ludviku v levo stran prsi tik pod srcem. Ludvik se je ves krvav zgrudil na tla in oblezel nezavesten. V kakršnem stanju so ga našli tudi njegovi starši, ki so takoj poklicali zdravnika. da je ranjenec nudi prvo pomoč ter odredil prevoz v ptujsko bolnišnico.

Razmejitev vodnih zadrug med Jugoslavijo in Rumunijo

Mešana komisija, ki je te dni zborovala v Vrhu in, kakor znano, sprejela tudi načrt novega mostu preko Dunava pri Oršovi, je rešila tudi vprašanje razmejitve velikih vodnih zadrug Temelj in Bega, ki so imele doslej svoj sedež v Temelju. Sporazumno je bilo področje jugoslovenskih in rumunskih vodnih zadrug določeno in bodoče samostojne rumunske voje zadrug bodo jugoslovenski vodni zadrugi izročile vse objekte na našem področju ter plačale 340.000 Din in 400.000 lejov.

Vi še niste videli
največje senzacije sedanosti. Kako bi izgledal svet, ako bi se posrečilo delati umetno

ZLATO

To je najgrandioznejši film, kar smo jih kdaj videli.

BRIGITA HELM, HANS ALBERS

Telefon 21-2

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24

Predstave danes ob 3., 5., 7.15 in 9.15 uri. Predprodaja vstopnic od 11. do 13.13.

Skavtska misel prodira

Glavna skupščina pred blagoslovitvijo Skavtskega doma

Ljubljana, 3. novembra

V nedeljo so skavti dravske skavtske župe na 12. redni letni skupščini polagali obracun o letošnjem delu in ukrenili mnogokaj za še hitrejši in boljši razvoj, ki se kaže v zadnjih letih Delegati stegov in župnih klubov so se že dopolnili sestali v Skavtskem domu in je prišlo do važnih skrepov o organiziranem sistematičnem delu v vseh edinicah župe

spoda župana mesta Kamnika, ki je starejša tamošnje edince. S polnim zaupanjem v novo upravo in z navdušenjem za bratsko delo v vseh stegih in četah so se delegati po zaključeni skupščini razšli. Veliko delo in mnogo nad so sestavili za bodoče leto, a upravičeno gledajo na uspehe, ker imajo za to dovolj zagotovila. Prvo so novi člani župne uprave, ki so letos pomnožili vrste skavtskih zagovornikov in delav-

V Skavtskem domu v Ljubljani — Soba, v kateri se vrše seje in sestanki

Na popoldanski skupščini v OUZD, ki jo je otvoril župni starešina dr. Josip Tavčar, so se vsi prisotni poklonili blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Učitelj, ki je bil najvišji pokrovitelj Saveza skavtov kraljevine Jugoslavije. Z burnimi vzkliki so pozdravili nato kralja Petra II. in mu prisegli zvestobo. Po odposlanih vdanostnih brzojavkah, sprejetih s spontanin navdušenjem, je brat starešina v lepih besedah očrtal naše bivše in tekoče delo ter posebno podčrtal pomembnost pridobitve lastnega skavtskega doma. Člani župne uprave so nato podali svoja poročila, ki so bila splošno odobravana. Za poročevalno delo v preteklem letu sta bila odlikovana s hrastovo vejico sestra ga. Henrietta Kunaverjeva in brat Bojan Tavčar

Volitve, ki so sledile kratkemu odmoru, so nam dokazale, da dobiva pokret vedno več navdušenjem delavcev, ki hočejo graditi na trdnih temeljih, polnih izkušenj, ki sta nam jih sezidala najzaslužnejša delavca in pobornika skavtske misli brata Pavel Kunaver in inž. Pengov. V starešinstvo so bili izvoljeni za starešino g. dr. J. Tavčar, za namestnike starešine gospa Vida Novakova, inž. Pengov, F. J. Knaflič in dr. Blatnik. Uprava in načelstvo, ki je bilo poverjeno bratu dipl. phil. Zivku Lovšetu, je izpolnilo z mnogimi skavtskimi delavci, med katerimi je tudi slovenski chief-skavt Pavel Kunaver

Skupščini so prisostvovali številni delegati vseh edinic v dravski banovini, mnogo skavtov in planink in simpatizerjev iz javnosti. Med delegati je posebej om-niti go-

Spomenik na vižmarski tabor 1869

Sokolski dom v št. Vidu nad Ljubljano

Ljubljana, 3. novembra

Na binkoštni ponedeljek 17. maja 1869 je bil v Vižmarjih najmočnejši in najznamenitejši narodni tabor. Na njem je slovenski narod formuliral svoj politični program, ki je vnel v slovenskih srcih toliko ognjen navdušenja, da je bil že naslednje leto začetan južnoslovanski program, ki je bil začetek jugoslovanske ideje pri nas. In ta ideja se je pol stoletja nato uresničila

DANES
premiera senzacionalnega vefilma

CAR JONES

V glavni vlogi črnc Pavel Robeson. Film skrajno napete vsebine in drznih podvigov.

ZVOČNI KINO DVOR

Predstave danes ob 3., 5., 7. in 9.

Vstopnina 4.50 in 6.50 Din.

v svobodni jugoslovanski državi — v naši kraljevini

V spomn na to veličastno narodno in politično ljudsko manifestacijo je nameraval postaviti narodni odbor dostojen spomenik, kar je tedaj avstrijska vlada prepovedala. Da izpolnimo davno željo naših prednikov, se je na sestanku delegatov nacionalnih društev dne 10. marca t. l. v Ljubljani soglasno izvolil podpisani akcijski odbor, ki si je v zvezi s sokolskim društvom št. Vid nad Ljubljano postavil nalogo, da zgradi v spomin na ta znameniti tabor skromen spomenik. Sokolski dom Ta spomenik naj bi pričel poznati rodovom o dob. ki je v njej pr. čel stopati Slovan na plan in ki so se v njej jele svetlikati prve zarje zlate svobode ter se je pričela tudi horba za svobodo

na podlagi opazovanj v tajnosti prirode ter spoznanju povezanost posameznih kmetijskih panog. Čebelnjak je pa tudi izvrstno vzgojno sredstvo. Učenci se seznanijo z vzornim redom in s snago, ki vlada v vsaki čebelni družini. Vsaki skupini čebel je odložen delo, ki ga vestno vrši. Med vsemi najvažnejša je kraljica, brez katere ni reda, tako da je panj brez kraljice zapisan smrti. Mladina se zgleduje na čebelnjarijosti Vsi za enega, eden za vse. Čebelnja družina je država v malem. Čebelnjak k vsaki narodni solji

Res da odpade na Dravsko banovino že danes 17% vseh panjev v državi. Pri nas imamo okoli 100.000 panjev raznih sestavov, toda glede na ugodno zemljiščno lego, podnebje in floro bi jih lahko bilo še več. Sola lahko v tem pogledu mnogo pripomore. Seveda bi mnogo pripomogla k dvigu čebelarstva zopetna uvedba potovalnih čebelarstev učiteljev; potrebno je tudi več plemenitih postaj za matice, kajti ena je očitno premalo za našo banovino. Hvala bogu, da imamo tako agilno ustanovo za širjenje umnega čebelarstva, kakor je Čebelarstvo društvo za Slovenijo, ki je najagilnejše v državi. Vsa hvala in čast našemu Znaideršiču: ponosni smo v celjskem srezu na svojega Petermela, Kosa... toda pomoči potrebujemo še od drugod. Čebelarstvo ni samo kar tako-le, da bi se z njim igrali penzionirani učitelji, kakor se je nekoč nekoč izrazil.

Kljub obsežnim hmeljiščem je celjski srez ugoden za čebelorejo. Površina sreza znaša 63.500 ha; od tega je 63% ali skoro 40.000 ha primernih za čebelnja pasišča. Letos je bilo v srezu 4053 panjev, med njimi 1959 A.Z. 882 dunajčanov, 1057 kranjčev in 155 panjev s premakljivim satjem razne mere. Medu smo letos pridelali v srezu 7500 kg. voska na 500 kg; na en panj pride 1.85 kg medu ter 0.11 kg voska. Letina je bila slaba, saj bi morali dobiti na panj 7 kg medu!

Po poklicu so čebelarji v celjskem srezu: 365 kmetovalcev, 31 obrtnikov, 19 učiteljev, 5 duhovnikov, 4 delavci, 32 državnih uslužbenecv in upokojencev ter 18 drugih, skupno torej 474 čebelarjev.

V srezu lahko uspeva še najmanj desetkrat toliko panjev kakor jih imamo danes. Oprimito se zato čebelarstva! V današnjih hudih časih vam ob dobri letini lahko prinese dobrodošel dohodek. Poleg tega je opravilo, ki goji v človeku plemenitost ter ljubezen do narave in rodne grude.

Jos. Sark.

Goriškemu rodoljubu Rudolfu Konjedicu v spomin

Ljubljana, 3. novembra

Nemila usoda Ti je prestrigla nit življenja na krivčini meji. Kakor hrast pred drvarjevo sekirjo si padel Ti, pomosen in čist, nam pa, ki smo ostali, se je škričilo srce v nemni tugi in groza se je naselila v naše duše. Ne moremo se spriznati z m. silijo, da je podla roka namerno ustavila

Ali Vam je gnana NIVEA

šola za telesno vzgojo?

Biti lepa, biti vitka in ravna, korakati veselo in razpoloženo, z lahkimi koraki, sveže in elastično — to je želja nas vseh. Tu vam pomore Nivea-šola za vzgojo telesa: 12 dobrih premišljenih vežb, ki jih lahko vsakdo izvede. Te poživljajo telo, ustvarjajo veselje do življenja in radosten telesni občutek. Ta prospekt lahko dobite v lekarnah, drogerijah in parfumerijah ali pri

trgovci: Jugos. P. Belersdorf & Co. d. a. o. j., Maribor, Gregorčičeva ulica šte. 24.

Lepa in vitka NIVEA šola za telesno vzgojo

Ljubljansko pokopališče in njegove potrebe

Ljubljana, 3. novembra

Z vsakim dnem narašča in se več Ljubljana, s slehernim dnem pa se polni tudi mesto mrtvih tam zunaj na Ljubljanskem polju pri Sv. Križu. Že nad 28 let ima Ljubljana svoje novo pokopališče. Staro pokopališče pri Sv. Krištofu, otvorjeno leta 1780, je postajalo pretesno, resna ovira baš v to smer proti Posavju najbolj se razvijajočemu mestu in se zdaj že popolnoma umka novim načrtom.

Pri Sv. Krištofu so pokopavali 127 let, pri Sv. Križu pa je bil 3. maja l. 1906. prvi pokopan delavec Anton Novak, ki ima grob na 32. oddelku v 1. vrsti. Uprava pokopališča je kupila na Ljubljanskem polju prvotno okrog 20 oravov zemlji (116.179.56 m²) l. 1927. pa so dokupili še nadaljnjih 70.000 m² zemlje, s čimer se je že itak veliko pokopališče prav obsežno povečalo. Pokopališče pri Sv. Križu so ogradili po načrtu arhitekta Trumlerja, ki je zidal tudi kapelo.

Na božji njivi pri Sv. Križu je od 3. maja 1906 do konca preteklega leta našlo svoje zadnje domovanje 41.542 mrtvih, do dneva Vseh svetih letos pa jih počiva tam že okroglo 42.000. Med svetovno vojno so pokopali na pokopališču 6128 vojakov raznih narodnosti. Pokopališče je zdaj kar najlepše urejeno in je prav gotovo eno najlepših v državi. Pod novim upraviteljem g. Legatom, ki vodi upravo že 10 let, je red na pokopališču vzoren, vsova strogo pazi na čistoto.

Z napeljavno električno l. 1927. je pridobil tudi oltar. Cesta med hmeljniki predvostna temna in zanemarjena, je zdaj zadostno razsvetljena. Kapelica pri Sv. Križu je dobila l. 1928. tudi nove zvonove. Pokopališče je bilo l. 1929. pridruženo mestni občini ljubljanski, prej je pripadalo katastralni občini Ježici.

Sv. Križ pogreša še vodovod, ki ga zaenkrat nadomestujejo vodnjaki. Še bolj potrebna je mrtvaška veža, upati je, da pri de načrt v doglednem času vendarle do gradnje Prostor pred pokopališčem, kjer so v zadnjih letih zrastle nekatere stavbe, bo prišel šele prav do veljave tedaj, če bo uveljavljen Plečnikov načrt, ki predvideva tam veliko krožno cesto primeren park in drugo, kar vse bo v kras okolici.

Zahvala

Ker sem prejel ob 25letnem jubileju svojega župn kovanja v mestni župniji Sv. Jakoba v Ljubljani toliko in tako odličnih voščil ter izrazov ljubezni in spoštovanja da se ne morem vsakemu posebej zahvaliti, blagovolite vsi sprejeti po tej poti moje tople zahvale. Vse nosim v svojem srcu in se Vas spominjam pri oltarju

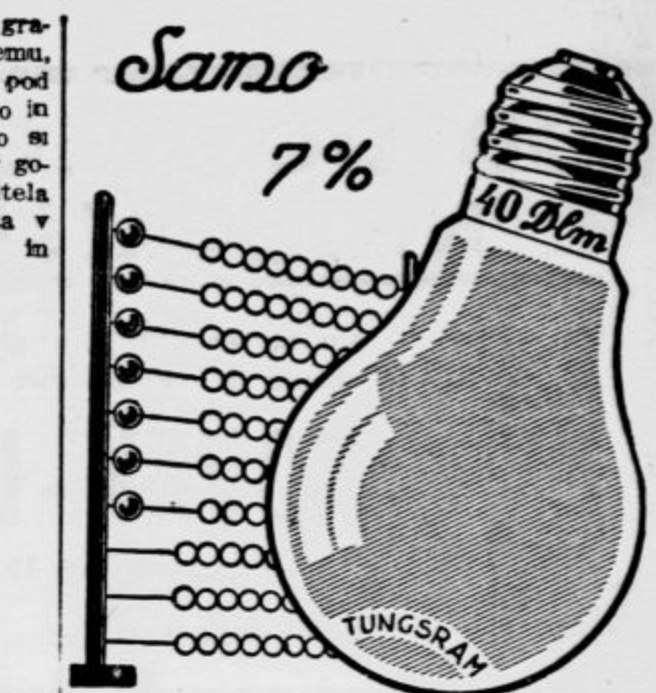
Janko Barle, mestni župnik.

Tvoj korak, da Te je Sloveška strašna grabeljivost iztrgala nam in rodu Tvojemu, in to v času, ko al, nikdar omahujoč pod težo bremen, započel z nova deliti nado in upe svojim rojakom, kakor takrat, ko si mladenič visoko dvigal sokolski prapor gorških Slovencev. Sredi dela Te je dohitela bela sestra in odšel si tja, kamor sta v mesecu dni odšla Tvoj brat Edmund in

sestra Leopoldina. Tri veje one mogočne soške rodline, ki je bila stebel narodnega dela in življenja, tam ob bregovih bistre Soče, so v kratkem času dobile težke udarce. Žalost in nemir se polasčata nas vseh, ki smo Te poznali, cenili in ljubili, ko se zavemo, da Te ne bo več med nas, da ne bomo čuli več Tvoje resne in odločne besede, ne ml, ne oni naši bedni bratje omkraj, ki si jim vlival vedno znova svežega poguma in jih vzpodbujal k vztrajanju in jim kazal tu rešitve Tema, neprodalna in težka, se je zgrnila čez Te. Obelžal si sredi narave, zvezde na nebu in smreke v gozdu so Ti bile čuvarice ob zadnjem spanju. Ni se Ti izpolnila Tvoja najsrčnejša želja, da v svobodni zemlji bi svobodno se spočil. Nismo Te spremlili k počitku Tvoji prijatelji, niso Ti izkazali zadnje časti Tvoji loveški tovariši, niso močile solze Tvojih najbližjih, gomele Tvoje.

Odšel si nem in resen opomin si nam zapustil. Končan Tvoj boj še ni, začel pred davnimi desetletji z očetom in brati svojimi, da ga skonča ves rod. In kakor si nekoč budil svoj narod, dramil ga iz spanja k vstajenju in svobodni, tako al, zlaž, ko je zarezala med nas tučjeva pest, hrabil naše ubogo in zapuščenlo ljudstvo. Nisi zapustil svojih rodni tal, svojih tlačenih rojakov. Vedno in vedno si se vračal med nje in jim govoril o naši sreči, o moči naši in o zarji, ki pride. Narod, ki Te je spoštoval in ljubil, Ti bo vedel hvalo za to. Mi pa, ki smo te poznali in Tvoje zvesto narodno srce, mi vemo več ko to, kar morejo izraziti besede. Spomin Tvoj nam bo svet in želja vroča, da bi osvojitili Ti gomilo in jo ozaljšali z najljubšimi barvami Tvojega naroda, naj Ti da lahko spanje in mir Tvoji duši.

stroškov za razsvetljavo otpada na

ŽARNICO,

a 93% znaša račun elektrarne. Nove

TUNGSRAM D žarnice dajejo pri

manjši porabi toka do 20% več sve-

tlobe, kar omogoča važen izum nitke,

ki je zvita v dvojno vijajnico. Na D

žarnicah se nahaja podatek o sve-

tlobni množini (Dlm) in o porabi

toka (watt). Zato v lastnem interesu

ne kupujte žarnic, katerih svetlobna

množina ni označena v dekalumenih.

ZARNICA

TUNGSRAM D
nitka v dvojni vijajnici - svetlobna množina v dekalumenih

Vremenski pregled

B'stvo naše vremenske kronike je v tem, da se neprestano menjavajo navali mrzlega subpolarnega ter toplega subtropskega zraka. Da je res tako, smo imeli prav lepo, ali boljše povedano, — neprijetno priliko opazovati v tem tednu.

Teden smo pričeli še v znamenju anti-ciklonskega gospotstva. Megla je stala in se držala trdovratno in hladno je bilo. Pa že je pričel barometer padati, megla se je razknila in čez naše kraje je zopet zavlel veter od južnozpadne strani, znamenje, da se je velika oceanska depresija pričela premikati na kontinent in da je orjaški njen vetrovni sistem prodiril čez srednjo Evropo do naših krajev. In zopet se je ponovila slika kakor smo je že vavien: grandiozna motorna sila je zasrana na daljnem severu in od tamkaj črpa od vseh strani zrak v svoj silni vrtnec. Sprito tega se je moral čez naše kraje pogosti v gibanje zrak iznad Sredozemskega morja; prihajal je iznad toplih morij segret ter vlažen in tako se nam je vreme kar na hitro segrelo. Ali tudi dež je kmalu pričel, kakor se za našo jesen spodobi.

Toda depresija ne prihaja nikoli samo s toplim sektorjem; njen vetrovni vrtnec ima v svojem zapadnem delu značni tok od severa, od hladnih subpolarnih predelov. Tudi naša depresija, ki nam je od toka dalje kvarila vreme, je imela že mobiliziran svoj mrzli sektor za pohod čez Evropo. Istočasno, ko so nene tople in vlažne zračne mase šle pričele prodirati preko naših krajev, je ob Norveški že drl proti jugu hladni zračni tok, dosegel Britansko otočje in ga preplaval, se zagnal v Francijo in nemško srednjo Evropo in na vso moč naglo prodiral proti obalam Sredozemskega morja. Povsod, kamor je došel, je izpodiral toplejši zrak, je prožil silne nalive in prinesel krepko ohlajitev. Naše kraje je vremenski preobrat dosegel ravno na vseh svetih dan in prav isti dan je povzročil sneg po velikem delu osred-

DANES PREMIERA
v kateri nastopa novi vamp Amerike
JEAN HARLOW
prvič v Ljubljani v prekrasni drami

DEMONSKA ŽENA

Ta film nam odkriva dušo rdečelaske

ZVOČNI KINO IDEAL

Predstave danes ob 3., 5., 7. in 9.15

nje Evrope, pa tudi v Franciji in Angliji. V teku nekaj ur se je toplota znižala za 8 do 10 stopinj C; stik obet različno nagrelih zračnih mas se je vršil med velikimi bojnimi igrami, ki so se nam sicer zakrivalo s temnimi oblaki, ki pa so se nam vendarle dajale na znanje z močnim grmenjem in celo treskanjem. Dasi nas je sneg, ki se nam je s tem letošnje jesen že tretjič ponudil, navdajal s strahom pred zgodnjim zimo. nas je grmenje vendarle tolažilo. Zakaj star kmetijski vremenski pregovor veli, da ni še pričakovati snega in zime, kadar pozno jesen grmi. In res se je kmalu po grmenju zvedrilo, preden se je mogel sneg prijeti.

Mrzla poplava je zadela zapadno polovico Evrope, kjer pa se mraz ne more posebno stopnjevati niti dolgo držati sprito bližine toplega oceana. Evropski vzhod je letos izredno toplel tudi na skrajnem ruskem severu še n zime, se še vedno drži toplota krepko nad ničlo. Dokler se tamkaj ne bo naselila zima, tudi pri nas pred ohlajitvijo še ne bomo imeli strahu. Ča bi nam ostala

DIRIGIBLE

„JUNAKI ZRAKA“

PRIDE!

Marlene Dietrich

PRIDE!

PLAVOLASA VENERA

Iz Celja

Na praznik Vseh svetih je romalo mnogo ljudi na pokopališča k lepo okrašenim grobovom svojih dragih. Ker je skoro ves dan deževalo in snežilo, tako da je smeg popoldne pobeželi grobove, je bil obisk na pokopališčih letos manjši nego v prejšnjih letih. Zdrženjski moški zbori Celjake sta potoška društva. »Ojke« in »Celjake« sta Zvonca, so peli ob 15. na okoliškem, ob 16. na mestnem, nato pa na vojaškem pokopališču, moški zbor »Svobode« pa je pel ob 15. na okoliškem pokopališču.

Ljudsko vseučilišče. Jutri in v torek ob 20. bo predaval v risalnici deške meštanske šole odlični znanstvenik-zgodovinar univ. profesor g. dr. Lj. Hauptman iz Zagreba o predmetu »Položaj Evrope leta 1914.« Celjani poznajo g. prof. dr. Hauptmana že iz njegovih dosedanjih nastopov v Celju kot izvrstnega predavatelja. Občinstvo je vabljeno, da se udeležijo obeh predavanj v čim večjem številu.

Prelazni uradni dan. Za torek 6. t. m. plačilni uradni dan Zbornice za TOJ za Celje in okolico je preložen na torek 13. t. m. dopoldne.

Popravek. V včerajšnjo notico o smrti g. Marije Pestevškove v Celju se je vrnila neželjena napaka. Pokojnica je bila mati soproge sreskega šolskega (ne pa poljskega) nadzornika g. Pestevškove.

Brezposelnost. Pri ekspozituri borze Celja se je od 21. do 31. oktobra na novo prijavilo 77 brezposelnih (68 moških in 9 žensk), posredovanj je bilo 14, odpovedano je 24, odpadlo pa 32 oseb. Dne 31. oktobra je ostalo v evidenci 240 brezposelnih (207 moških in 33 žensk) nasproti 233 (196 moških in 38 žensk) dne 20. oktobra.

Umrjivost v Celju in okolici. V oktobru je umrlo v Celju 23 oseb (4 v mestu in 19 v javni bolnici), v okoliški občini pa 9 oseb.

Obisk tujcev. V oktobru je obiskalo Celje 1155 tujcev (nasproti 1134 v letošnjem septembru in 1117 v lanskem oktobru) in sicer 915 Jugoslovenov in 240 inosencev.

Nekaj, kar še ni bilo! Rdeče sorge oboje 76.— Din, klot-oodeje 90.— Din. Ne zamudite prilike Stermeckl, Celje.

Zaradi opustitve trgovine popolna razprodaja manufakturnega in modnega blaga po zelo nizkih cenah, samo kratke čas! Anton BRUMEC, Celje Kr. Petra 13.

Kino Union. Danes ob 16.15, 18.30 in 20.45 in jutri ob 16.15 in 20.30 zvočni vefilom »Grand Hotel« in zvočna predlaga.

Iz Maribora

Slove ravnatelj Dolca. V sredo dopoldne je bila na trgovski akademiji šolska svečanost v slovo upokojenega ravnatelja g. Mateja Dolca. V imenu profesorkega zbora je govoril prof. Josip Stopič, ki je poudarjal, da je g. ravnatelj pred 15 leti ustanovil ta zavod ter ga dvignil do današnjega ugleda. Želel mu je uspešno sodelovanje v našem gospodarskem življenju. V imenu učencev so se poslovili Berta Zavodnikova, Angelo Breatoni in Marjan Hiti, v imenu trgovskega tečaja »Hermes« pa Ema Stančičeva. Poklonili so mu tudi več žonkov in daril. Nato je na harmoniko zaigral

narodno pesni Vilko Lokotšek, proročilo pa je zaključil dijaški pevski zbor pod vodstvom prof. Vasilija Mirka.

Ljudska univerza. Zaradi globoke žalosti jutri ne bo »Češkega koncerta«. Prihodnja prireditev bo v petek ko bo predaval g. dr. Vekoslav Kuvovec o položaju Slovencev leta 1914.

Krajevna organizacija JNS na V. mestni okraj ima v ponedeljek 5. t. m. ob 20. v društvenih prostorih sestanek propagandnega odelka. Vabljeni so vsi člani in simpatizanti.

Nabiralna akcija na dan Vseh svetih. ki jo je priredilo mariborsko žensko društvo na pokopališču, je prineslo 3670 Din. Znesek se bo uporabil v prid poštne kolonije kraljice Marije na Pohorju. Slovensko žensko društvo se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje.

Pretakovanje državnega mostu. Državna cestna uprava bo pričela jutri s pretakovanjem državnega mostu, in sicer z lesenimi kockami. Delo bo izvršilo mariborsko podjetje Ubald Nassimbini in bo trajalo do konca novembra.

Včerašnji živilski trg je bil zelo dobro založen. Staninariji so pripeljali 32 voz zaklanih prašičev in alanine, okoliški kmetje pa 74 voz zeljnatih glav, krompirja in čebule. 30 voz jabolk, hrušk in grozdja. 2 voza lesene in 2 voza lončene robe. Cene so bile zmjerne in so prodajali par piščancev po 10 do 15, kotički po 20 do 30, gosi in nurne po 25 do 45 divje zaipe po 20 do 22, fazane po 20 do 24 in ierebice po 3 do 10 Din komad.

Nesreča na lovu. Včera okrog 9. dopoldne se je pripetila v lovskem revirju g. Rešerja v Pekrah huda nesreča. Po nesreči se je s strelom ranil pod pazduho leve rame 35 letni lovec Josip Mustar. Reševalci so ga prepeljali v bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno.

Vlom. V noči na Vse svetih so nemški vlomilci obkrali Mandlovo gostilno v Radvanju ter odnesli listino a 4000 Din zlato moško uro, več zlatih prestonov. Za vlomilce poizvedujejo orožniki.

Arhivski promet na pokopališču. Danes bodo vozili avtobusi v povečanem številu na Pohorje, ker je bilo v četrtlet elabo vreme. Cena vožnji v eni smeri 3 Din, tja in nazaj pa 4 Din.

Iz Kranja

Dan Jadranske straže. Proslava 31. oktobra se letos ni vršila tako glasno kakor druga leta, zato pa s tem večjo piete. to Dopoldne je imela proslavo gimnazijska mladina. Na programu je bilo predavanje prof. Hrovata. Deklamacije in govor omošolca Vidka Poljana je bilo blagajniško poročilo Pomladka JS na gimnaziji. Iz katerega izveemo, da se je letos organiziral skupni izlet na morje, ki je veljal okrog 3000 Din, tri učence pa so poslali za cel mesec na morje, kar je spet veljalo okrog 2000 Din. Načelo vodstva je, da vsak učenec in učenka v teku študija na gimnaziji vsaj enkrat vidi morje. Obenem je gimnazija praznovala dan štednje. Zvečer se je v žalno dekorirani gimnazijski telovadnici vršila proslava Jadranske straže. Predsednik g. ravnatelj Košnik je v kratkih besedah obrta pomen in značaj proslave, povedal je, da je bila nameravana v pričetu novembra prireditelj JS v velikem stilu, toda zadnji dogodki so nas zagnali v žalost. Prof. Hrovat je imel

Zaradi velike zaloge

damskih plaščev

Vam nudimo vse vrste plašče po zelo znižanih cenah! Oglejte si cene!

L. TOMŠIČ

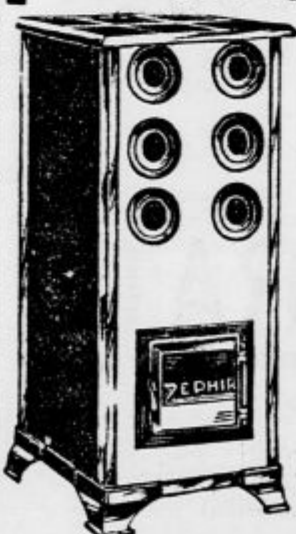
Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 38.

Zephir peči

so neobhodno potrebne povsod, kjer žele kuriti z drvmi
poceni, higijenski in udobno.

IZDELEK TOVARNE PEČI
ŠTEDILOVNIKOV in EMAJLA
„Zephir“ d. d., Subotica

Zahtevajte brezplačno prospekte!

Samoprodaja

za Ljubljano:
Vencoslav Breznik,
Stritarjeva ulica 7.

Za Celje:
D. Rakusch.

Za Maribor:
Pinter & Lenard.

NA KRIŽIŠČU CENTRUMA
LJUBLJANE

oddamo v l. nadstropju

komfortno stanovanje

obstoječe: iz 5 velikih sob in dveh kabinetov, primerno tudi za poslovne lokale.
Krajev v oglašnem odd. »Jutra«. 8839

Popolen učinek
dosežeš samo tedaj,
če raztopiš Persil
v mrzli vodi

Persil varuje perilo

Za namakanje perila vzemi Henko!

daljši pesniško zasnovan govor, prof. Ivančič je recitiral Zupancičevo »Ob Kvarneru«, zaključil je pa spored govor omošolca Vidka Poljana. Proslave se je udeležilo kranjsko meščanstvo z g. sreskim načelnikom dr. Ogrinom in predsednikom občine g. Pircem na čelu.

Vlom in tatvine v Savskem predmestju. Torkovo poročilo o vlomih po Kranju je zaključila prošnja prebivalcev Savskega predmestja naj se varnosti njihovega imetja posveča več pozornosti. Orožniška postaja pa nam je sporočila, da so bili vsi vlomilci, ki so bili izvršeni v teku letošnjega leta tam okrog (pri Sornu, Kalovsu, Seraniku, Mihelčiču itd.) takoj od nje preiskani, vlomilci pa aretirani. Vlom je izvrševala proslula vlomilska tolpa Anžur S pridnim in uspešnim zasledovanjem so kranjski orožniki storili vse, kar je bilo mogoče storiti v dosegu varnosti imetja kranjskih meščanov.

Z Jesenic

Kino Zlati predvaja danes in jutri 4. in 5. t. m. ob 8 zvečer v nedeljo tudi ob 3 ur pop. filmsko vefilelo »Tunel« po znanem romanu B. Kellermana. Najboljši igralci: Dodak, običajni Prihodnji spored: »Kadar Baby ljubi« z Ano Ondro.

Iz Kamnika

ka— V spomin bazoviških žrtv. Društvo »Tabore« v Kamniku je na praznik mrtvih počastilo spomin primorskih žrtv. Na praznik je bila v frančiškanski cerkvi maša, pri kateri so peli pevci. Popoldne so se člani zbrali na pokopališču okrog spominske groba in križa, ki sta bila lepo okrašena. pred sliko žrtv in okrog groba pa so gorele lučke. Dekan g. Matej Rhar je ob grobu opravil molitve, pevci »Lirca« pa so zapeli žalostinko »Oj Dobrodo«.

ka— Usoda zastave na Brani. Zadnjemu velikemu viharju, ki je divjal na planinah, zastava na Brani ni mogla kljubovati, čeprav je bila sešita iz dvojnega platna in ob robovih ojačena z vstijimi vrvmi in z usnjatimi pasovi. Veter jo je ovil okrog križa in popolnoma zvil, da so jo morali sneti in jo bodo nadamnesti z drugo. V nedeljo so se namreč 4 kamniški planinci, Berto Cerer, Sipo Kolman, Anton Rozman in Drago Nardin, vzpeli na visoko Brano in so trikrat prepletkali visoki železni drog s križem, da se ga v zimi ne prime rja. Ob postavitvi 9 metrov visokega želez-

nega droga 14. oktobra sta bila tak mrz in megla, da so ga mogli samo enkrat prepletkati. Strje planinci so po zasneženih in zledeneli strmi poti srečno prišli na Brano in izvršili težavno delo v mirnem solnčnem vremenu, ki je vladalo v planinah, ko je doline pokrivala gosta megla. Ker je bilo solnce v gorah izredno vroče, se je plekanje železnega droga popolnoma obneslo in bo zdaj zima nanj brez vpliva.

ka— Kino Kamnik predvaja danes in jutri film »Tarzan, gospodar pragozda«. Predigra zvočni tednik in kulturni film.

Iz Novega mesta

ka— Brajdčič bogato založen s orožjem. V Kačjo rido, kjer tabori skupina cigancev družine Brajdčičev, so v eni izmed preteklih noči iznenada dospeli orožniki. Cigane, katerih je v taboru lepo število, je ta nezaželjen poset tako presenetil, da so na svojih ležiščih kar onemeli. Pri vseh v taboru so orožniki izvršili preiskavo in našli: 5 lovskih pušk, med njimi predelano vojaško karabinko s patroni, revolver in en kilogram smodnika. Vse to so orožniki seveda zaplenili. Poleg plena pa so s seboj odpeljali še dolgo iskane Jožeta in Zvonka Brajdčiča, ki imata na vesti star tatinski, še ne poplčan dolg.

ka— V znamenju sv. Martina. V pričaku vanju sv. Martina, ki je na Dolenjskem toliko slavljen, so se že sedaj pojavili kurji tatovi in to že kar v mestu. Tako je bilo pokradenih več dvonožcev tovarnarju g. Pencil in zasebniki ge. A. Turkovi na Ragovalski cesti. Ravno v isti ulici pa je bilo pokradenih par ducatov golobov g. Alojzija Lesjaka. Ljubitelji golobov menda ni poznali njihove lastnosti, zato je bržkone potem, ko jih je zapril v golobnjake, tudi spustil. Ali tudi golobje vedo za svoj rojstni kraj pa se je zato večina vrnila.

ka— Kino »Doma« v Sokolskem domu bo predvajal danes (v nedeljo) ob 15., 18. in 20.15 zvočni film »Obsojena, da ljubi«. V glavnih vlogah: Norma Shearer, Fredric March in Leslie Howard. Predigra: Foxov zvočni tednik.

Iz Trbovelj

ka— Prosvetno delo Sokola. Sokolska drama se pripravja, da otvori letošnjo sezono s Cankarjevimi »Hlapci«. Zaradi nepričakovanih ovir se bo leto sezona nekoliko zakasnila. Mladinski prosvetni odbor je že izdelal program za letošnjo zimsko delovanje.

Kovačijo

z inventarjem, možnost dobrega zaslужka, oddamo v zakup. Ponudbe pod »Kovačnica« na oglašni oddelk »Jutra«. 8836

TOVARNA CIKORIJE

„FAVORIT“, ZEMUN

obvešča svoje spoštovane odjemalce, da ni noben njen potnik ali zastopnik pooblaščen, vršiti inkaso pri prodaji blaga, ker prodajamo blago izključno proti predplačilu ali povzetju.

Pričeli smo v misterijem, a končali z čudežem

Protektorji so se preveč naglo izrabljali na gumah vseh vrst. Po vsestranskem preizkušanju so Goodyearovi inženjerji dognali vzrok temu — večje brzine, hitrejši pohod in naglo zaustavljanje modernih voz. Zatem so sledili dveletni naporni poskusi, katerih rezultat je — ta Goodyearova nova zadivljujoča guma »G3« s širšim, ploščatim in težjim protektorjem, ki daje 43 % več kilometraže brez polzenja.

43%
več kilometraže
brez polzenja

GOODYEAR

I. Lovše

Ljubljana, Beethovnova ul. 14.
Telefon 27-28

American Import Co

Maribor, Aleksandrova cesta 6
Telefon 23-92

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

PERJE

kg Din 7.—, 10.—, čohano 16.—, 24.—, 32.—, belo čohano, gosje s puhom kg Din 36.—, 48.—, 64.—, 84.—, beli puh 150.—, Blazine, polnjene 40×50 Din 10.—, 60×80 Din 27.—, 35.—, Pernice, polnjene 120×180 Din 90.—, 135.—, z roznato ali modro angino. Vzorci brezplačno. Naročila preko 350.— Din pošljemo franko. Posteljne odelje, prvovrstne, poceni in veliki izbiri. Odprema po povzetju. Ne odgovarjajoče blago zamenjamo ali vrnemo denar, »POSTELJINA“ H. Weiss, Zagreb, Hica 76.

Zahvala.

Smatram za svojo dolžnost, da se visoko spoštovanemu g. dr. Francu Dergancu, šef-primariju državne bolnice v pokoji, tem potom javno najtolepleje zahvalim za srečno uspešno izredno težko operacijo moje žene in nad vse skrbno nego v njegovem sanatoriju »Emona«.

BAJŽELJ JERNEJ,

8946 kontrolor Hranilnice dravske banovine v Ljubljani.

PRVI VIR ZA TRGOVCE!

ZELEZNINARJI GALANTERISTI

z železnino in otroškimi igračami za božič

Zahtevajte ponudbe!

SOMMER I DRUG, BAČKA TOPOLA

Tvornica železnine in otroških igrač

BAZARJI

TEGOVINE S PAPIRJEJEM

8952

Velika izbira

blaga za moške in ženske obleke in plašče, barhentov, flanel, kambrika, finih šifonov in vseh vrst belih tkanin, volnenih in flanelastih odelj

solidno blago

Vam nudi vedno v najnovejših vzorcih, v vseh kakovostih, samo trpežne vrste, sploš. znana trdika

R. MIKLAUC

„PRI ŠKOFU“

Lingarjeva ul. — Pred škofijo v lastnih prostorih

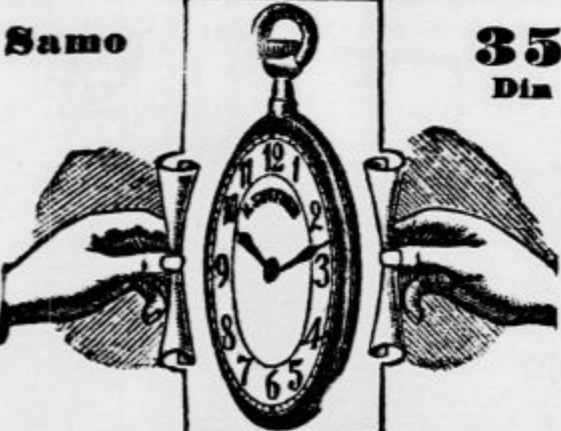
Zaradi jako velikih nakupov izredno ugodne cene.

Prostno ogledajte si našo izložbo!

Prešo za seno

staro, toda dobro ohranjeno kupim. eventualno samo njene železne sestavne dele.

Ponudbe na upravo graščine Zgornji Ptuj.

St. 5012, kovinasta Anker-remontoir, lepo obliše, pravi švicarski stroj Din 35.—
St. 5013, ista z radio svetlobnim kazalnikom in kazalci Din 45.—
St. 5030, zelo fina, posebno tanka Anker-remontoir, chronometer AXO, točno ločda, elegantna, obliše iz krom-nikla Din 135.—

H. SUTTNER

Ljubljana 5

Lastna protokollirana tovarna ur v švic. Cenik zastoj in poštne stroške.

Marcelle Tinayre:

Upornica

Roman

>Tega ni še nihče videl; nihče razen gospodične Bonove še ni prišel semkaj; a za gospodično Bonovo vidni svet tako in tako ne obstoji.<

>Torej sem prvi, ki...<

>Da, prvi... In ker imate mnogo razumevanja za umetnost in ste zelo izbirčni, me silno veseli, da hvalite moj okus. Reči, ki spadajo k mojemu življenju, imam rada... Te male rumene vaze se dotikam s pravo nežnostjo... In kako rada imam to zaveso, ki jo vidim sleherni jutro.<

Z visoko vzdignjeno laktjo je razprostrla tenčično zaveso s prelepimi nageljni, ki so med njimi korakali sloni. Nageljni in sloni so bili zeleni in višnjevi — v vseh odtenkih — in vitka postava mlade žene se je odražala na tanki, prosojni tkanini kakor senca. In Noël je z otroškim veseljem pomislil:

>Odkar je spet v Parizu, je ni še nihče obiskal. Te besede ni rekla še nikomur, tega giba ni še pred nikomur napravila...<

>Oh, se je pokujala Jozana, saj ne gledate...<

>Pač, gledam, občudujem in mislim...<

>Kaj?<

>To, da bi se nasprotniki ženskega gibanja zelo čudili, če bi vas slišali...<

>Zakaj?<

>Zato, ker ste tako ženski!... Da, vi ogorčena in opernica: ne boj za obstanek, ne samostojnost, ne razumno opravilo ni v vas!

46

zamorilo ženskih lastnosti, niti ljubezni do domačnosti ne in želje, da bi ugajali... Lišp ljubite, cvetlice so vam v radost, igračke vas veselijo...<

>In temu se čudite?<

>Da in ne...<

>Kako? Pisatelj „Delavne žene“?<

>Prav ta... Pisatelj „Delavne žene“ je zadovoljen, in Noël Delyse se čudi. Prvi je bil že od nekdanj občudovalec nove ženske...<

>In drugi?<

>...občudovalec večne ženskosti.<

>Oba sta ista oseba.<

>To vidim, odkar vas poznam... Priznat moram, da sem bil v pogledu ženske emancipacije bolj teoretik in nisem nič kaj verjel, da bi moglo biti toliko razuma, močne volje in poguma v isti ženski združenosti s tolikšno blagostjo in milino... Popolnoma ste me izpreobrnil...<

>To me zelo veseli...<

>Zato se bom trudil, da izpreobrnem tudi druge... Iz čuvstva pravičnosti in iz sovraštva do moškega farizejstva sem se zavzel za žensko... V bodoče bom zgovornejši, ker bom govoril iz najgloblje prepričanja in mislil na vas... Tako naju bo skupno prizadevanje zblíževalo drugega z drugim... Najino prijateljstvo bo postajalo čedalje plemenitejše, čedalje lepše... Ali ni najino prijateljstvo res nekaj lepega, kaj?<

In Jozana je slovesno in resno odgovorila:

>Nekaj zelo lepega!...<

Globoka ganjenost jo je obšla... In da bi obrzala ta vzkip, ki jo je prevzel s toploto, kakršne še ni poznala, in ji pognal solze v oči, se je odvrnila. Tedaj je zagledala na mizi — kamor jo je bil Noël položil — knjigo in šopek: parmske vijolice, polne in go-

sto stisnjene, sivkaste barve, ki se je prelivala v vijoličasto; zadnje letošnjega leta. Ali ni bila nekoč rekla Noëlu, da so ji izmed vseh cvetlic najljubše vijolice?

>In se vam niti nisem zahvalila!... Kako ste prijazni, da ste se me spomnili!<

In nekoliko tiše je dodala:

>Edini ste...<

>To upam!< je rekel. >Nisem zelo družaben človek... Rad bi bil vaš najboljši prijatelj. Vaš edini prijatelj... To je morda sebično... A zdaj si pogledajte knjigo; lepa knjiga je, ki je, kakor vem, še niste brali, a jo boste drevi pričeli in prav tako vzljubili, kakor sem jo jaz...<

>Dominique? Ali mi jo posodite?<

>Ne posodim vam je, podarim vam jo v spomin na svoj prvi obisk pri vas... Na beli list tu spredaj sem zapisal dan: „25. marca 19...“ Časih vas bom iznenadil s kako lepo knjigo, ki je še ne poznate... To je moja prijateljska pravica! In pokazal vam bom marsikaj takega, da bo vašim očem in vašemu srcu v veselje.<

>Moj Bog!< je rekla Jozana. >Razvadili me boste!... Tega nisem vajena, kar neverjetno se mi zdi... Takšno prečudno, krasno prijateljstvo! Ali mislite, da utegne taka reč trajati in da vam ne bom v nadlego?... Kaj? Samoumevno se vam zdi?... Meni ne... Še pred letom dni, če bi mi bil kdo rekel...<

Tega stavka ni dokončala... Senca spominov je padla nanjo in se dotaknila tudi Noëla... S prepadenimi, od razburjenja vlažnimi očmi je zrl v Jozano, ne radovedno, pač pa s skoraj bolnim strahom... Čutila je.

Jozana je vstala.

>Pripravim nama čaj, je dejala. >Postavite „Dominika“ tjele gor na polico... Kakor vidite, bo v dobri družbi.<

Za jesen

ZENSKÉ NOGAVICE:

Najfinije avilene Din 29-
Trpežne avilene „ 19-
la flor „ 19-
iz sukance „ 15-
Štrapačne flor „ 9-

Vrsta: 4625-53

Lahek in elegant kombiniran čevljiček

Vrsta: 4825-83

Eleganten, močan in poceni, iz teletjega boksa

Vrsta: 2945-11

Za štrapač močan troner-čevlji iz boksa v rjavi ali črni barvi

Vrsta: 1837-21

Lakasti nizki čevlji za družbo in ples

Vrsta: 1933-22

Visoki čevlji za štrapač starejšim gospodom

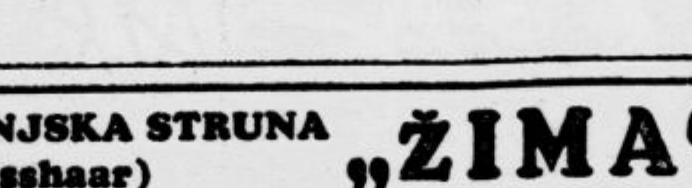
Vrsta: 1977-22

Vrsta: 1977-22

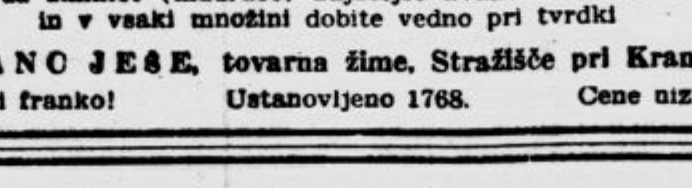
Vrsta: 3162-00

Vrsta: 3162-00

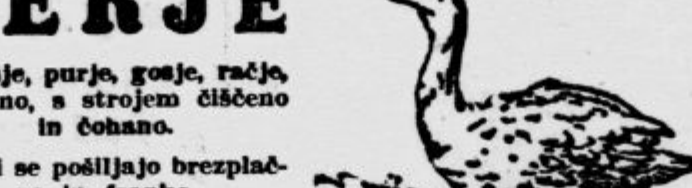
Vrsta: 3162-00

Vrsta: 3162-00

Vrsta: 3162-00

Vrsta: 3162-00

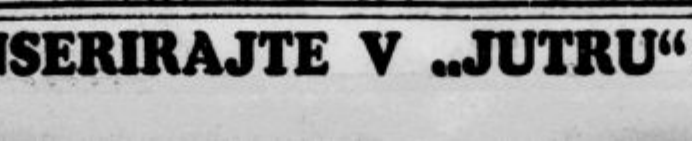
Vrsta: 3162-00

Vrsta: 3162-00

Vrsta: 3162-00

Vrsta: 3162-00

Vrsta: 3162-00

Vrsta: 3162-00

Po vsej državi

raznaša poštar

SVILE ŠTOFE PLATNA

od

La Parisienne

MODNA KUĆA

ZAGREB PRERADOVIĆEV TRG

NA ZAHTEVO POSLJEMO VZORCE BREZPLAČNO

Zaustavite

izpadanje las a petrolejem HAHN, najučinkovitejšim higijenskim lotinom zoper izpadanje las, zoper prihaj in srbečico na glavi, ne masti, in ima prijeten vonj. Priporočajo ga mnogi zdravniki. Prodaja se v vseh trgovinah te stroke. Zastopstvo: H. Mayer in drug, Zagreb.

Pétrole Hahn

GLASBILA Schneider priznana so od umetnikov kot NAJPOPLNEJŠA in cenejša KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ NAJVEĆJA DOMAĆA RAZPOŠILJALNA TVRDKA F. SCHNEIDER IZDELOVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRITEKLIN ZAGREB, Nikolićeva ul. 10. Violine... od Din 71- nazgor Havojska k. tare, ki umrtične harmonike, trube, saksofoni in t.d. najce.aje. ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI POLUČNI CENIK

Mesarska in prekajevalska zadruga v Osijeku

nudi na prodajo cenj. odjemalcem izdelke svojih zadrugarjev v prvovrstni izdelavi osobito garantirano čisto

svinisko mast

soljeno in suho slanino v vsaki količini po dnevnih cenah. Vprašanja prosimo poslati na predsednika zadruge gosp. Dragotina Grubića, mesarja in klobasarja, Osijek L. Strossmayerjeva ulica 50. 8816

Razna uradna raziskovanja potrjujejo, da zamoreta „FITONIN“ uporabljati s popolno sigurnostjo pri vseh

POŠKODBAH, OKVARAH, OPEKLI- NAH, HRATAH, ČRNH PRISCIH, LI- ŠAJIH, ČIRIH, RANAH OD LEZANJA, STARIH, ZANEMARJENIH RANAH

na nogah, skrofuloznih ranah, odprtih ozeblinah in odprtih hemoroidih.

„FITONIN“ prepreča infekcijo, obustavi krvavenje, ne dopušta, da bi se rane usmratile in jih zelo naglo zaceli. Steklenica stane 20 Din v lekarnah. — Po poštnem povzetju vam pošljemo 2 steklenici za 50 Din. Po- učno knjižico br. 14 vam pošlje brezplačno „FITONIN“ dr. z o. z., Zagreb 1-78. Registrirano pod Sp. br. 1981 — od 28. julija 1933.

Tovarna POHIŠTVA I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsako- vrstnega pohištva po najnižjih cenah.

Sklep.

Konk. zadeva Čertanc Fortunata, trg. na Vačah.

Na predlog upravitelja konk. mase dr. Šlibar Ivana, odv. v Liti se dovoli odsvojitve vseh v konkursno maso spadajočih pre- sadolženčevih premoženstev zlasti vse zaloge blaga, v kolikor se isti ne drži ločitvena pravica, potom javne dražbe, ki se vrši dne 12. novembra 1934 dopoldne ob 10. uri na licu mesta na Vačah. Vzkliceno ceno tvori cenilna vrednost, pod katero se ne sme prodajati.

Kot cenilca se postavi g. Kristan Ivana, trgovca na Vačah.

SRESKO SODIŠČE V LITIJU, odd. I., dne 29. oktobra 1934.

8896

KONJSKA STRUNA „ŽIMA“

(Rosshaar) žimo za šimnice (madrace) najbolje kvalitete, vsake vrste in v vsaki množini dobite vedno pri trvdki

FRANCO JESE, tovarna žime, Stražišče pri Kranju. Vzorci franko! Ustanovljeno 1768. Cene nizke:

PERJE

Kokošje, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čohano.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon števil. 59, 60, 3, 4.

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

NAJNOVEJŠE

RADIO

APARATE

odlične kvalitosti

po nizkih cenah

po ugodnih plačilnih pogojih

Vam nudi

„SUPER-INDUCTANCE“

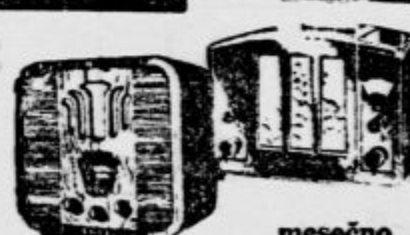
PHILIPS

zastopstvo

H. SUTTNER, Ljubljana, Aleksandrova c. 6

Zahtevajte brezplačni cenik!

rožmanje donavili

mesečno Din 165.—

mesečno Din 265.—

Največji most na svetu

imajo v Afriki in drži čez reko Zambezi

3 km 600 m dolgi most preko spodnjega Zambezi v Južni Afriki so sedaj dovršili. To je ta čas največji most na svetu.

Vsa zgradba počiva na 36 slopih caiseonske konstrukcije, ki so jo postavili 40 m globoko v rečno dno. Dno je peščeno, toda tako kompaktno da drži ogromno težo nič manj sigurno nego kakšna granitna podlaga. Vrh tega so postavili celo vrsto pomožnih lokov na pilote, ki bodo pozneje segli do železniškega nasipa južne sipe Zambezi. tako da pojde železniška proga tudi preko mosta.

Delo je trajalo 3 in pol leta, točno toliko, kolikor je predvidevala gradbena druž-

ba iz Clevelanda, ki so ji to delo izročili zato, ker se je izkazala že s postavitvijo ogromnega mosta nad Viktorijinimi slapovi.

Novi most pomeni važen člen v železniškem sistemu, ki vodi v deželo Njase. Ena proga vodi od pristanišča Beire do južne sipe Zambezi, druga pa od severne sipe dalje proti Blantiru, trgovskemu središču Njase. Doslej so morali potniki, ki so hoteli z ene proge na drugo, ostaviti vlak in se presedati na čolne in parnike na kolesa, kar je bilo zelo mučno, ker so bila ta pomožna prevozna sredstva zelo stara in neudobna. Ljudje so se Njase raj-

ši izogibali. Vrh tega je Zambezi zelo muhasta reka. Poleti je njegova struga tako suha, da moreš peš od enega brega do drugega, v deževnem času pa vali tako ogromne in divje vodne mase, da je parnike zanašalo vedno daleč pod železniški nasip, tako da so morali ljudje in blago opraviti večurna težavna potovanja, da so prišli do železnice na drugi strani. Novi most pomeni konec teh nevarnih razmer.

Stroške za most in zvezo obeh železniških prog preko njega so preračunali na 3 milijone funtov. Zanimivo je, da ni v vsem gradbenem času padel niti en delavec kot žrtev bolezni, ki razsajajo po teh krajih. Prej je bil spodnji Zambezi v slabem glasu zaradi množstvenega umiranja domačinov in belokožcev, ki jih je kosila malarija, črna mrzlica in druge kužne bolezni. gradbena družba pa je v svojih delavskih taboriščih ukrenila tako stroge in dobre zdravstvene ukrepe, da ni ves čas obolel niti en zamorec ali belec.

Muzej na Sveti Heleni

Langwood, zadnje bivališče Napoleona Bonaparte

Kadar pristane parnik ob nabrežju mesta Jamestowna, ki šteje kakšnih 3000 prebivalcev, ga čaka vedno nekoliko stotin ljudi, zamorcev, mešancev in nekoliko belokožcev. Nekateri kadijo, drugi žvečijo kos sladkornega trsa, dekleta prodajajo razglednice, žene pisane veriže, vsem skupaj je pa videti, da se jim v življenju nikamor ne mudi.

Sonce je vroče, podnebje suho, zemlja bela od prahu, nekoliko agav in kaktjev je na prvi pogled edina po naravi dana vegetacija strmega otoka. Tujca obkroži cela množica kričečih lazarov, ce se približa postajališču avtomobilov, da bi se odpeljal v višje ležeči Langwood. Voznja je pa draga tako draga, da bi se za to ceno pripeljal iz Svice v Pariz. V notranjosti dežele so poleg mogočnih kaktjev in agav redki pašniki za krave in koze, polja koprje in par pohabljenih dreves, ki spominjajo na to, da je vse gozdovje na otoku s časom poromalo v jamestovske peči. Na vseh vrhovih so slikovite trdnjave, ske razvaline, ptic ni nobenih, le nekoliko metuljev.

V Langwoodu je hiša, v kateri je prebil veliki Korz zadnja leta svojega življenja. Vljudni francoski konzul te povabi, da vstopiš.

Prva soba je prazna, popolnoma prazna. Druza je svetlejša, v njej nekoliko kosov oprave. V nekem kotu se križata francoska in angleška zastava, pod njo je lopatica, s katero je Napoleon vrtnaril. Ta je bila še pred kratkim vse, kar je ostalo v

hiši cesarjeva last. Mnogo stvari so odpravili na Francosko. Z ostanke skušajo sedaj v hiši urediti muzej.

Nad kaminom tretje sobe visi zrcalo, med obema oknom je na podstavku Napoleonova mrljaka maska. V tej sobi je umrl To je bila njegova spalnica in v njej se je mudil najrajši, ker je bila najsvetlejši in najlepši prostor v hiši. V drugem prostoru je majhna, preprosta knjižnica. Tu je propadli cesar običajno diktiral svoje spomine. Majhna biljardna soba in še manjša jedilnica sta zadnja prostora. Iz jedilnice prideš na prosto oziroma na dol hodnik z bočno streho, ki je gosto pokrita z ovijalkami in vrtnicami. Tu se je Napoleon vsak dan šetal, sam s sončnimi žarki, ki so ga tu in tam zadevali skozi listno goščavo.

Vozna pot vodi do groba, v katerem je počivalo njegovo truplo do l. 1840. Na levi in desni strani poti so tise in evkalipse, v daljavi se blešči morje. Nad grobom je skupina nizkih cipres, »General Bonaparte« sta edini besedi, ki sta vklesani v kamen. Ime »Napoleon« in naslov »cesar« je angleški guverner prepovedal.

V bližini groba šumijo potoki. Sem je prihajal Napoleon najrajši, se napil mrzle vode in odšel počasi spet v Langwood. Sam je bil ta prostor določil za svoje zadnje počivališče. Upal pa je, da ne bo zadnje. »Želim da bi spal ob bregu Seine, sredi francoskega ljudstva,« je napisal v oporoki. Ta želja se je izpolnila skoraj 20 let po smrti.

Vsak ima svoj okus

Jedi izvenevropskih ljudstev

Že v Evropi se posamezni narodi močno razlikujejo med seboj po svojih jedeh in okusih. Izvenevropska ljudstva pa si privoščijo jedi, ki so nam naravnost nerazumljive.

Najbolj znana je še kitajska kuhinja, čeprav se more le malokateri Evropec ponasati, da je že jedel plavuti morskih volkov in lastavičja gnezda. Na Južnem Kitajskem jedo celo pečene podgane in gnila jajca. Korejci imajo radi morsko favno, morske pajke, morske valje, a tudi morsko travo, ki vsebuje mnogo joda in je baje zelo zdrava. Sibirski nomadi jedo mah a ne svežega, temveč tistega, ki ga je severni jelen že na pol prežvečil in prebavil v svojem želodcu. Če zakoljejo severnega jelena, sku-

hajo najprvo vsebino njegovega želodca in jo pojedo kot posebno slaščico.

Neki drugi azijski rod si pripravljamo omamno pijačo iz mušnic. Ker te gobe v njegovih krajih ne rasejo, si jih dobiva v zameno za kožo. Samoanci pijejo ob svečanih prilikah pijačo, ki si jo pripravljajo iz nekih korenin. Te korenine njihova dekleta cele ure žvečejo in pljujejo potem v skledo. Ta neapetna kaša zavre, pri čemer nastaja alkohol. Maji v Srednji Ameriki jedo kačje pečenke v omaki iz črvov, krokodilje zrezke s hrošči in pečene koblice. To je pa silno majhen del vseh tistih čudovitih stvari, ki jih človeštvo zmore spraviti v svoj žledec.

Dvakrat navidezno mrtev

V Harbinu je neki kitajski družini umrl sinček in potrti starši so pripravili vse za pogreb. Ko so se pa tretjega dne vrnili z neke poti domov, so obstali na pragu z odprtimi usti. Sinček, ki bi moral biti mrtev, se je bil med njihovo odsotnostjo zbudil, splezal je s postelje in se je na tleh zabaval s svojimi igračkami. Srečni starši so se zadovoljili z izjavo zdravnika, da je bil mali pač samo navidezno mrtev.

Kratko potem pa je otrok znova zaprl oči v smrti podobnem spanju. Sedaj so ga zdravniki zelo previdno preiskali, a so morali izjaviti, da je nedvomno mrtev. Starši tej ugotovitvi niso hoteli prav verjeti in niso na noben način dopustili, da bi truplo zagrebli. Ko se pa otrok tretji dan še vedno ni prebudit, se je dal oče toliko prepričati, da bi krsto zaprli le narahlo in je ne zasuli s prstjo. Petega dne je neki pastir, ki ga je pot vodila mimo odprte jame, radovedno dvgnil pokrov krste. Tedaj je mali »mrtev« v drugič iztegnil svoje roke proti njemu. Seveda ga je pastir takoj rešil iz njegovega neudobnega položaja. Otrok od tedaj ni več »umrl«, njegovo zdravje je izborno, starši so pa trdno odločeni, da ga ne dajo nikoli več mesece iz hiše, če bi ga spet prišlo, da bi umrl. Za zelo redki primer se zanimajo tudi znanstveniki, pa mu doslej ne vedo pojasnila.

Pri želodčnih težkočah, zgagi, zmanjšanem občutku za tek, zapeki, pritisku na jetra, tesnobi, tresenju udov, zaspasnosti povzročijo kozarec »Franz Josefov« grenčice takojšnje poživljenje zastale prebave. Zdravniška sporočila iz tropskih dežel slave »Franz Josefov« vodo kot važen pripomoček proti grizi kakor tudi želodčnim obolenjem, ki nastopajo v zvezi z mrzlico. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Solarski list

V New Yorku izhaja list »Youthand School«, ki je dosegel pravkar milijonsko naklado. Posebno zanimivo pri tem listu je to, da so vsi uredniki tega tednika še solarji, ki so ga za znali napraviti tako zanimivega, da ga čita tudi na tisoče odraslih. Veliki prebetelek, ki ga daje ta list, gre v prid revnim solarjem.

Čuvajmo Jugoslavijo!

Babica s tridesetimi leti

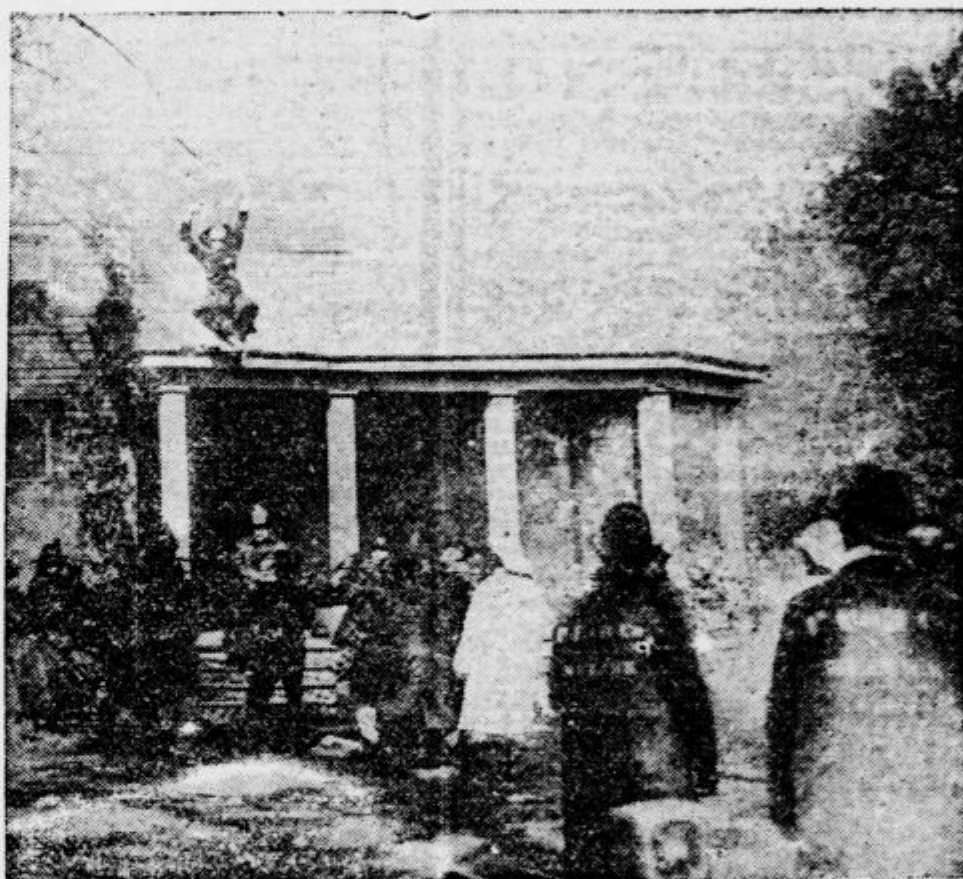
V Akronu (Ohio) je postala še ne tridesetletna Garney Coatesova babica. Njena hči, Marshall Sattery in Duncana v Kentuckiju, ki je stara jedva 13 let, a je že omožena, je namreč povla zdravega sina, ki je ob porodu tehtal 10 funtov. Prastari novega ameriškega državljanca se nahajajo v starosti dobi 49 in 50 let njihovi predniki pa živijo v Duncanu in so nedavno obhajali 70 letnico rojstva.

Gospodinja!

Kadar kupujete pralna sredstva, zahtevajte »Perione« pralni prašek in »Hubertus« milo, ki sta 100% domača izdelka. Svoji k svojim!

Vaje ameriških gasilcev

Ameriški gasilci pri vaji, med katero skoči mlada ženska iz goreče hiše, nakar jo reševalci ujamejo v ponjavo

Demant se je razpočil

Roman žlahtnega kamna

Demant »Prinze« se s svojimi 100 karati sicer ni mogel meriti z največjimi svojih znamenitih tovarštev, Orlovim, Cullinam, Kohinoorjem in drugimi, a zato je spadal med najlepše in je postal pred vsem središče čudovitega in resničnega romana, ki prav nič ne zaostaja za bajkami, ki se plečejo okrog njegovih zgodovinskih tekmecev.

Ta roman se je pričel nekoliko pred svetovno vojno, ko je neki Nemec, Johann Prinz, ostavil svojo domovino, da si ustvari srečnejše življenje v Braziliji. Mož je potoval malo neudobno, a poceni, namreč kot zastojarski potnik neke v skriti globini ladijskega trebuha. Res je prišel na ta način do Brazilije, a tu so ga je od krile pristaniške oblasti in ga vtaknile v ječo, da ga po končani pokori vrnejo domov.

Do tega pa ni prišlo, kajti preden je od sedel kazen, je v jetnišnici izbruhnila revolta, med katero je Prinzu uspelo pobegniti. Že nekoliko dni pozneje je stopil v službo k nekemu plantažniku, dobremu človeku, Angležu, ki ga je življenje po raznih peripetijah vrglo isto tako v Brazilijo in si je tu ustvaril prav dobro existenco. Mož je bil še od doma navdušen za stare slike. Prinz slučajno tudi ni bil med neumnimi, na slike se je dobro razumel, saj je bil sam prav talentiran risar, in tako je postal upravitelj obsežne slikarske zbirke svojega gospodarja, ki ga je pošiljal tudi čisto v New York in drugam, da bi mu kupoval novih slik. Pri tem se je tako izkazal, da mu je še dedič Angležvega imetja, ko je ta umrl, poleg bogate plače dal na razpolago naj si izbere katerokoli izmed slik pokojnega gospodarja. Dedič je bil sicer silno presenečen, ko si je Prinz izbral neznatno, komaj za 50 dolarjev kupljeno sliko Toda Prinz je nekaj slutil in slutnja ga ni varala. Odšel je s sliko v New York in tam so s preiskavo z Röntgenovimi žarki ugotovili, da se skriva pod vrhnjo plastjo slike nekatera italijanska mojstra iz 16 stoletja vredna 12.000 dolarjev. Prinz jo je prodal in se poslovil od umetnostne zgodovine.

Dve leti pozneje je bil po srečnih spekulacijah v zemljiški lastnik 18 hiš v New Yorku v tem času se je seznanil z neko francosko ženo in se je z njo poročil. Ta po-

roka je bila zanj usodna. Žena je bila strahovito razpisna, pod njenimi prsti je imetje kopnelo kakor sneg v soncu. Zaman je skušal pravočasno doseči ločitev, ko mu je uspelo, da so preiskali njeno duševno stanje, jo spoznali za blazno in vtaknili v norišnico, je bil že malo da ne berač. Ogromni dolгови, ki jih je delala na njegov račun, so mu požrli vse, v njeni garderobi so našli 160 klobukov in 40 kožuhov.

Prinz se je preselil v London. Z ostanke svojega imetja je poskusil svojo srečo tako, da je nakupil delnice za neka demantna polja v Braziliji. Družba, ki je te delnice prodajala, je bila družba sleparjev in ponarejevalcev delnic, a preden so prišli na to, je že vsa odkrila neznanu kam. Prinz, ki je vtaknil v to stvar zadnji denar, je bil sedaj definitivno berač.

A vendar ne popolnoma. Sleparji so med ponarejene delnice vtaknili tudi kakšno pristno, da je nakupil delnice v Braziliji. Družba, ki je te delnice prodajala, je bila družba sleparjev in ponarejevalcev delnic, a preden so prišli na to, je že vsa odkrila neznanu kam. Prinz, ki je vtaknil v to stvar zadnji denar, je bil sedaj definitivno berač.

150.000 krav po sili zaklanih

Holandska vlada je odredila, da morajo živinorejci v tej deželi zaklati 150.000 krav in 50.000 telet. Ta odredba je v zvezi s slabim položajem holandske živinorejce in mlekarstva. Meso zaklane živine se bo predelalo za konzerve.

Vratolomne dirke

Pri Oaklandu v Kaliforniji večkrat prireajo motociklistične dirke na progi, ki ima mestoma 75 do 80 stopinj vzpona. Na naši sliki vidimo moment iz ene zadnjih takšnih dirk, ko je vozač Bob Keller zletel s svojega kolesa naravnost v prepad, dočim se je motocikel postavil pokonci

Žuželke kot hišne pevke

Živali, ki nadomeščajo Japoncem kanarčke

V velikem koncertu narave sodelujejo tudi žuželke kot vnete godbenice. »Petje« črčkov nam je vsem znano, a tudi druge žuželke so sposobne raznih glasov, ki jih proizvajajo bodisi s streslaji svojih kril med poletom, deloma s posebnimi organi, ki so se jim v ta namen razvili na kakšnem delu telesa.

Tudi pri nas se dobe ljudje, ki »redijo« črčke v majhnih kletkah doma, da jim pojejo. Ta sport pa je posebno razvit na Japonskem, kjer poječe žuželke v hiši na-

ravnost nadomeščajo naše kanarčke in druge ptice pevke. V Tokiju so posebne trgovine, ki se pečajo s prodajo pojočih žuželk na debelo. Te trgovine pošiljajo na ceste potujoče prodajalce z majhnimi bambusovimi kletkami, v katerih so zaprte drobne pevke. Ti prodajalci imajo včasih prav dober dnevni zaslužek. Žuželke sicer malo stanejo, a zato ne žive dolgo in jih morajo ljudje kupovati vedno znova. Najrajši imajo Japonci v vlogi naših črčkov navadno koblico in koblico selivko ter še nekatere druge žuželke, dočim se za črčke same ne zanimajo. Te žuželke redijo kakor svilode z največje skrbjo. Nabirajo jih običajno v septembru na polju, preden ležejo svoja jajca in jih hranijo v steklenih posodah. Samica pogine skoraj neposredno potem, ko izleže jajca, jajca pa hranijo v temperaturi do 80 stop. Madiči se izvaljo v marcu. Od 100 jajc dobe povprečno 90 mladčev, polovica jih je pa samic, ki niso uporabne in jih ne redijo dalje. Samo samci pojejo. Takšen pevec živi samo 4 do 5 tednov, nakar ga je treba nadomestiti z novim.

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Zora voda

proti sivilim lasem!

Ne barva, temveč vrača sivilim lasem prejšnjo naravno barvo.

Odobrena od higijskega zavoda v Ljubljani pod št. 2392-933 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh siguren in trajen. Cena steklenici brez poštnine Din 35.—

ZORA VODA I. OREL

ZAGREB, Radićeva (Duga) ulica 32

Pri naročilu navedite vašo naravno barvo las. 63

Ženski rekord

Neki časnikar je izračunal, da je gospa Scottova, žena enega izmed obeh zmagovalcev v zračni tekmi London-Melbourne, dosegla rekord za najvztrajnejše — sedenje pri radiu. Scott je že trikrat letel sam v Avstralijo, preden je šel na to pot z Blackom. Vsako krat je Scottova sedela dan in noč pri radiu, to pa da skupno 31 dni, 4 ure in 5 minut.

ANEKDOTA

Schleiermacher je nekoč pridigoval v odlični družbi takole: »Tri vrste domišljivosti poznam: domišljivost plemenitašev, domišljivost bogatašev in domišljivost razumnikov. O zadnji domišljivosti ne bom govoril, ker dvomim, da je med vami kakšen domišljavec te vrste.«

VSAK DAN ENA

Mož, ki goji kakteje

Slona izkrcavajo

Pred kratkim so pripeljali iz Afrike v Ameriko slona za newyorskí živalski vrt. v ameriškem pristanišču, kjer se je ustavila ladja, so slona takole prekricali z ladje

J. C. MAYER, LJUBLJANA

STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 6.

1. XI. 1834

1. XI. 1934

OB STOLETNICI

NJENEGA OBSTOJA ODDAJA TVRDKA **OD 2. DO 10. NOVEMBRA** VEČJE MNOŽINE
RAZNEGA MANUFAKTURNEGA BLAGA

PO IZREDNO ZNIŽANIH CENAH.

GOSPE — ako želite, da vam zobje naglo zadobijo
bleščeče beli sijaj . . .

Začnite jih snajžiti s Kolynosom. Videli boste, kako hitro postanejo edinstveno beli in bleščeči.
Kolynos vam bo polepšal zobe, kakor ni v stanu tega napraviti noben drug proizvod. Prepričali se boste, v kako kratkem času bodo postali vaši zobje za nekoliko tonov bolj beli. Poskusite Kolynos počenši z današnjim dnevom!

KOLYNOS PASTA ZA ZOBE

GOSTILNIČARJI!

Nudite gostom najsijajnejše jugoslovensko

BERMET-VINO

Crnino iz Fruške gore.

V sodčkih od 50 litrov naprej ga pošilja

B. MARINKOV,

Sremski Karlovci, Fruška gora.

Plise za volane v različnih gubah, specialni entel oblek, volan, šalov itd., ažuriranje, entel vložkov in čipk, predtiskanje, vezenje monogramov, zaves, perila hitro, fino in poceni izvrši

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj. 129

AKO ŽELITE, DA BO VAŠ OTROK ZDRAV IN VESEL

dajte mu »Energina« za jačanje krvi, živcev in teka. »Energina« krepi kri, jači živce, dela apetit, pospešuje razvoj otroka. Deci 3 krat na dan po malo žličico okusnega »Energina«.

»ENERGINA« se dobiva v lekarnah v pol-litrskih steklenicah. 1 steklenica Din 35.— (Reg. S. br. 4787-32)

POZOR! POZOR! POZOR!
V vednost vsem trgovcem in reflektantom, da sem otvoril

KOŠARSKO in PLETARSKO DELAVNICO

Izdelujem vsa v to stroko spadajoča dela po najnižji ceni ter se priporočam za cenj. naročila. Postrežba točna! 8881

PRAH ALOJZIJ ml.
splošno pletarstvo, SODRAŽICA

URE

Din 40.— nikel anker remontoar
" 58.— ista lepo gravirana
" 130.— tula posrebrana
" 138.— zapestna, Din 60.—
navadna budilka, Din 55.— in Din
130.— navadna stenska ura, Din
235.— stenska ura s kukavico,

Novost: Ure brez kazalcev.
Din 78 žepna in Din 124 zapestna.

TRGOVSKI DOM

Sternnecki

TOVARNA PERLA • NI • OBLEK

Celje št. 20.

Zahtevajte brezplačni cenik z več tisoč slikami. Kar ne odgovarja, se zamenja ali vrne denar.

Na ponovno prošnjo naših cenj. strank iz Ljubljane tudi tem potom sporočamo, da prodajamo TIVAR obleke razen glavne zaloge v PREŠERNOVI ULICI šte. 54, nasproti glavne pošte tudi v novi prodajalni na

Sv. Petra cesti št. 26

Upravitelj te prodajalne je
g. RAMOVŠ.

PROSIM, PAZITE!

TIVAR OBLEKE morajo biti previdele s tem tovarniškim listkom. Prosimo naše cenj. stranke, da nam javijo, če se vam bo ponudilo ali prodalo manjvredno in tuje blago, kakor naše originalno TIVAR blago.

Vrst

Tek. broj

Prodajna
cijena

44

Prodajna
cijena

Pazite na gorajo cijena!

Istočasno se zahvaljujemo našim cenj. strankam za poverjeno nam zaupanje in naklonjenost. Mi se bomo tudi v nadalje potrudili, da si to zaupanje z našim vestnim delom obvarujemo.

TIVAR obleke

Prešernova ulica šte. 54

nasproti glavne pošte,

SV. PETRA CESTA ŠTEV. 26

*Naznanjam cenj. občinstvu,
da mi je poverjena prodaja
dobro poznanih*

TIVAR obleke

*Podpiran z dobro sortirano
zalogo in znano nizkimi cenami,
se bom potrudil tudi s pažljivo
postrežbo, da cenj. odjemalce v
vsakem pogledu čim najboljše
zadovoljim.*

Z odličnim spoštovanjem

M. Ramovš

Ljubljana, Sv. Petra cesta 26.

DRŽAVNA HIPOTEKARNA BANKA

KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Ustanovljena
leta 1862.Ustanovljena
leta 1862.**(prej UPRAVA FONDОВ)**

BANKO UPRAVLJA NEODVISEN UPRAVNI ODBOR

CENTRALA V BEOGRADU**Glavne filijale:****Zagreb, Ljubljana, Skoplje, Sarajevo, Niš,
Novi Sad, Cetinje in Split****Agencije:****Kragujevac, Valjevo, Čačak, Zemun, Vel.
Bečkerek, Bitolj, Prijepolje in Banja Luka**

Glavni bančni posli:

Upravlja vse državne in javne fonde, pupilne, depozitne in cerkvene kapitale, občinski in samostanski denar, denar ustanov i. t. d.

Emitira obveznice in založnice.

Sprejema hranilne vloge.

Dovoljuje posojila na nepremičnine, a občinam in samoupravnim telesom na davščine in dohodke.

Financira vodne zadruge.

Eskontira menice denarnih zavodov.

Lombardira državne vrednostne papirje, akcije Narodne banke in Privilegirane agrarne banke in blagajniške zapise Ministrstva financ.

Eskontira nastopne kupone s svojih založnic dolarske emisije (Seligman), ki so nostrificirane v kraljevini.

**Državna hipotekarna banka sprejema
hranilne vloge in plača 5% obresti na leto**

Za vse bančne obveze jamči država

Za vsa pojasnila se je obračati na naslov:

Državna hipotekarna banka - Beograd
ali na njene filijale